

Afsnit 1: Indledning

Afsnit 1.1: Beskrivelse af specialet

Gynækologi og obstetrik har i de senere år udviklet sig til at være et speciale, hvor kvinden og ikke sygdomme og organer er i fokus. Specialet har tidligere traditionelt hørt til det kirurgiske område, men består i dag af et vidt spektrum af delområder. Delområderne omfatter reproduktiv gynækologi, urogynækologi, gynækologisk onkologi og føto-maternel medicin.

Gynækologi omfatter forebyggelse, diagnosticering og behandling af sygdomme og symptomer i de kvindelige kønsorganer, diagnostik og behandling af fertilitetsproblemer, svangerskabsforebyggelse, svangerskabsafbrydelse og kønshormonbehandling af kvinder. Gynækologi omfatter endvidere diagnostik og behandling af kvinder med sygdomme, der skyldes forandringer i bækkenbund og nedre urinveje. På flere sygehuse behandler gynækologer i samarbejde med de retsmedicinske institutter ofre for seksualiseret vold. Endvidere varetager gynækologer lidelser i mammae som mastalgi og galaktore og er aktive i opsporing af brystkræft..

Obstetrik (fødselshjælp) omfatter sundhedsfremme, forebyggelse, undersøgelser og behandling under svangerskab, fødsel og i barselsperioden. Desuden varetager specialet en stor del af den prænatale genetiske rådgivning, herunder de prænatale diagnostiske prøveudtagninger i et nært samarbejde med de kromosomlaboratorierne. Terapeutiske indgreb på syge fostre udføres på højt specialiserede afdelinger indenfor specialet.

Specialet har en bred berøringsflade til almen praksis, idet svangerskabsforebyggelse, svangreomsorg og gynækologiske problemstillinger udgør en stor del af virksomheden i almen praksis.

En væsentlig del af arbejdet i specialet foregår i speciallægepraksis. Hovedparten af de gynækologiske speciallægepraksis findes i de større byområder. En del af den gynækologi, som ikke forudsætter indlæggelse eller generel anæstesi inklusive visse ambulante operationer, foregår i gynækologisk speciallægepraksis.

Specialet samarbejder med jordemodervæsen omkring svangerskab og fødsel. Specialet har endvidere behov for samarbejde med anæstesi, pædiatri, klinisk genetik, onkologi, patologi, psykiatri, radiologi, intern medicin, retsmedicin, urologi og kirurgisk gastroenterologi. Ultralyd har udviklet sig til at være en integreret del af specialet, såvel i obstetrik som i gynækologi.

Der er 31 gynækologisk/obstetriske afdelinger. Herudover varetager ca 9 kirurgiske afdelinger visse gynækologiske funktioner og fødsler . På 7 af disse afdelinger er der ansat speciallæger i gynækologi og obstetrik. Svangerskabsafbrydelse og sterilisation af kvinder er i henhold til lovgivningen en sygehusfunktion. Der er landsdelsafdelinger ved H:S (Rigshospitalet), Københavns Amts Sygehusvæsen (Amtssygehuset i Herlev, Amtssygehuset i Glostrup), Odense Universitetshospital, Århus Universitetshospital (Skejby Sygehus) og Aalborg Sygehus. På Sundhedsstyrelsens hjemmeside kan man finde yderligere oplysninger om hvilke funktioner, der varetages, der på følgende link:

<http://www.sst.dk/publ/publ2002/specialeplanlaegning/html/index10.html>

2. udkast

2

Der var i nov. 2001 ansat 364 faste gynækologisk/obstetriske speciallæger i hospitalssektoren. Samtidigt var der 66 fuldtids-, 19 deltid- og 7 overlæge (3-timers) speciallægepraksis.

Faget råder over 22 undervisningsstillinger årligt i gynækologi og obstetrik. De gynækologisk obstetriske afdelinger uddanner læger i eget speciale samt i almen praksis.

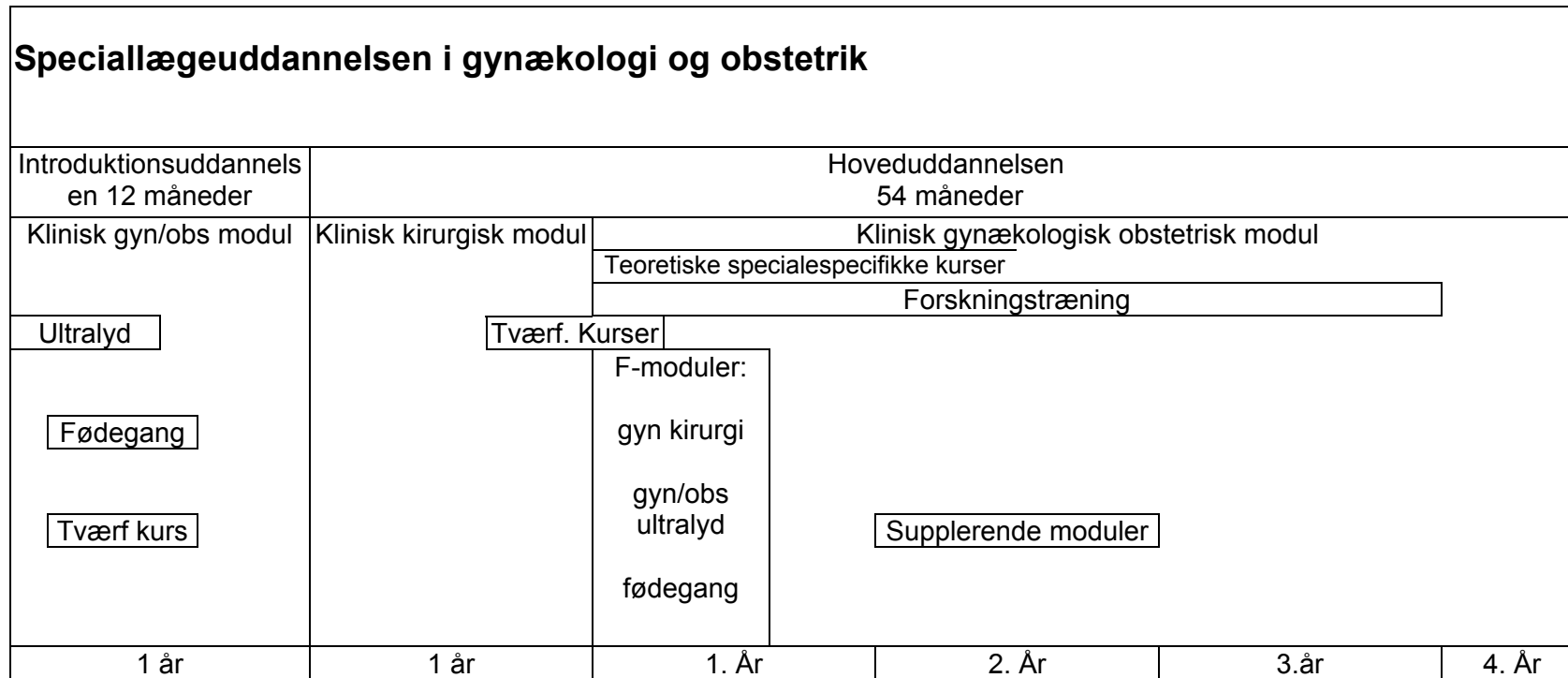
Dansk selskab for obstetrik og gynækologi (DSOG) har siden 1898 organiseret specialets læger. Selskabet har ca. 700 betalende medlemmer og afholder bl.a. forårs- og efterårsmøder samt efteruddannelseskurser.

Afsnit 1.2: Beskrivelse af uddannelsens opbygning inden for specialet

For at begynde speciallæge uddannelsen i gynækologi og obstetrik forudsættes dokumenteret dansk ret til selvstændigt virke som læge og dermed kræves at 18 måneders turnusuddannelse er afsluttet. Den gynækologisk/obstetriske speciallægeuddannelse er berammet til 5½ år og består af introduktionsuddannelsen (12 måneder) og hoveduddannelsen (54 måneder).

2. udkast

3

Figuren viser en model af speciallægeuddannelsen i gynækologi og obstetrik.

Arealet af de enkelte moduler angiver varigheden og deres tidsmæssige placering. F-modul står for færdighedsudviklende modul. Ultralyd og fødegang under introduktionsuddannelsen og supplerende moduler under hoveduddannelsen er ligeledes færdighedsudviklende moduler.

Introduktionsuddannelsen

Introduktionsuddannelsen har som formål at gøre det klart for såvel den uddannelsessøgende som for afdelingen, om en speciallægeuddannelse i gynækologi og obstetrik er den rette karrierevej for den uddannelsessøgende læge.

Introduktionsuddannelsen består af et klinisk modul af 12 måneders varighed, der kan påbegyndes efter endt turnusuddannelse. Sideløbende med det kliniske modul gennemføres:

- tværfaglige kurser, der består af 1 uges kursus i kommunikation og 2 dages kursus i ledelse, administration og samarbejde. Formål og indhold af disse kurser fremgår af ”Retningslinier for de tværfaglige kurser i den lægelige videreuddannelse”
- færdighedsudviklende modul i gynækologisk/obstetrisk ultralyd på 1-2 uger
- færdighedsudviklende modul på fødegang i 2 uger

Klinisk modul i gynækologi og obstetrik

Den overordnede målsætning med det kliniske modul i gynækologi og obstetrik er at den uddannelsessøgende læge skal:

- tilegne sig viden og færdigheder og holdninger, der muliggør helhedsbetragtninger i forebyggende og behandlende gynækologisk/obstetrisk praksis, og som skaber forudsætning for at fortsætte i hoveduddannelsen
- få træning i at tage ansvar for egen faglige udvikling
- udvikle evnen til at formidle et fagligt budskab til kolleger og andet sundhedspersonale
- få introduktion til de videnskabelige metoder, der knytter sig til det gynækologisk/obstetriske speciale

Det kliniske modul gennemføres ved ansættelse ved en funktionsbærende enhed eller ved en højt specialiseret enhed, der varetager basisfunktioner.

Færdighedsudviklende modul i gynækologisk/obstetrisk ultralyd

Den overordnede målsætning med det færdighedsudviklende modul i gynækologisk/obstetrisk ultralyd er at den uddannelsessøgende læge skal:

- få ært at optimere et ultralydbillede
- få kendskab til ultralydsundersøgelsens muligheder og begrænsninger
- få systematisk træning i at udføre vaginal ultralydsundersøgelse af det lille bækken med identifikation af genitalia interna inklusiv evt. graviditet
-
- blive i stand til at inddrage ultralydsundersøgelsen i den akutte udredning af patienter med underlivssmerter og patienter med tidlige graviditetskomplikationer

Modulet har en varighed på 1-2 uger og kan med fordel deles op i mindst 2 dele med en kort introduktion i starten af det kliniske modul for siden hen at afsætte en uge til mere systematisk gennemgang af apparatur og udførelse af superviserede skanninger.

Færdighedsudviklende modul på fødegang

Den overordnede målsætning med det færdighedsudviklende modul på fødegangen er at den uddannelsessøgende læge skal:

- få kendskab til arbejdsgangene på fødegangen
- uddybe kendskabet til forløbet af den normale fødsel
- få introduktion til den patologiske fødsel

2. udkast

5

- få forståelse for vigtig heden af et godt samarbejde med jordemødrene
- blive i stand til at varetage den lægelige funktion på fødegangen under supervision af speciallæge

Modulet har en varighed på 2 uger med daglig funktion på fødegangen og bør ligge i starten af ansættelsen. Del af modulet vil foregå under supervision af erfarne jordemødre.

Hoveduddannelsen

Hoveduddannelsen har som formål at sikre, at den uddannelsessøgende opnår de kompetencer, der er beskrevet i målbeskrivelsen for speciallægeuddannelsen i gynækologi og obstetrik.

Hoveduddannelsen har en varighed på 54 måneder og ligger i forlængelse af introduktionsuddannelsen.

Hoveduddannelsen består af 2 kliniske moduler,

- et klinisk kirurgisk modul af 12 måneders varighed
- et klinisk gynækologisk/obstetrisk modul af 42 måneders varighed.

Sideløbende med disse gennemføres:

- tværfaglige kurser arrangeret af Sundhedsstyrelsen, der består af 1 uges kursus i vejledning og 3 + 4 dages kursus i ledelse, administration og samarbejde. Mål og indhold fremgår af Sundhedsstyrelsens ”Retningslinier for de tværfaglige kurser i den lægelige videreuddannelse” gengivet i afsnit 5.1.

Sideløbende med det gynækologisk/obstetriske kliniske modul gennemføres:

- 3 måneders forskningstræning. Mål, indhold og evaluering er beskrevet i Sundhedsstyrelsens ”Retningslinier for forskningstræning som led i den lægelige videreuddannelse” gengivet i afsnit 5.3.
- teoretiske og færdighedsudviklende kurser af i alt 30 dages varighed arrangeret af undervisningsudvalget under Dansk Selskab for Obstetrik og Gynækologi (DSOG). Mål, varighed og indhold fremgår af afsnit 5.2.
- færdighedsudviklende modul i kirurgisk gynækologi af 4-8 ugers varighed
- færdighedsudviklende modul i gynækologisk/obstetrisk ultralyd på 4-6 uger
- færdighedsudviklende modul på fødegang 4-6 uger

Afhængig af lokale forhold kan det endvidere være nødvendigt at supplere det kliniske gynækologisk/obstetriske modul med:

- færdighedsudviklende modul på kontraceptionsklinik
- færdighedsudviklende modul hos praktiserende speciallæge

Kliniske kirurgisk modul

Den overordnede målsætning for det kliniske kirurgiske modul er at den uddannelsessøgende skal:

- blive i stand til at vurdere patienter med akut abdomen m.h.p. visitation og udredning
- opnå kirurgiske færdigheder, der gør den uddannelsessøgende fortrolig med at åbne og lukke abdomen og genkende normale anatomiske forhold
- blive i stand til at tolke urodynamiske undersøgelser
- blive i stand til at cystoskopere

2. udkast

6

Modulet foregår under ansættelse i en kirurgisk enhed, hvor der er mulighed for at være både i en kirurgisk gastroenterologisk enhed og en urologisk enhed med tidsmæssig størst vægt i den kirurgisk gastroenterologiske enhed.

Kliniske gynækologisk/obstetrisk modul

Den overordnede målsætning med det kliniske gynækologisk/obstetriske modul er at den uddannelsessøgende skal:

- tilegne sig viden og færdigheder og holdninger på et niveau, så han/hun selvstændigt kan undersøge og diagnosticere alle almindeligt forekommende gynækologiske og obstetriske sygdomme.
- blive i stand til af selvstændigt at udføre vagtarbejde, og under ledelse af specialeansvarlig overlæge varetage det daglige arbejde
- blive i stand til at varetage egen faglige udvikling
- blive i stand til at varetage klinisk undervisning og supervision
- blive fortrolig med inddrage etiske problemstillinger
- blive i stand til at udvikle interesseområder på internationalt niveau.

Modul har en varighed på 42 måneder, der fordeles således, at der opnås ansættelse af mindst 12 måneders varighed på en afdeling med højt specialiseret funktion (universitetshospital) og mindst 12 måneder på en afdeling med bred almen funktion (centralsygehus/funktionsbærende enhed).

Færdighedsudviklende modul i kirurgisk gynækologi

Den overordnede målsætning med det færdighedsudviklende modul i kirurgisk gynækologi er at den uddannelsessøgende skal:

- få kendskab til arbejdsgangen på en operationsgang
- opnå rutine i basal kirurgisk teknik
- uddybe kendskab til de gynækologiske operationer, der udføres ved åben kirurgi, vaginalkirurgi og laparoskopi
- blive fortrolig med at formulere operationsbeskrivelser
- blive i stand til at foretage ?????
- opnå fortrolighed med at udføre laparoskopi og laparotomi under supervision af speciallæge og dermed danne grundlag for at opnå den nødvendige operative rutine i det videre forløb af hoveduddannelsen

Modulet har en varighed på 6-8 uger og foregår i starten af det kliniske gynækologisk/obstetriske modul med daglig funktion på operationsgangen.

Færdighedsudviklende modul i gynækologisk/obstetrisk ultralyd

Den overordnede målsætning med færdighedsudviklende modul i gynækologisk/obstetrisk ultralyd er at den uddannelsessøgende skal

- blive i stand til at udføre vaginal og abdominal ultralydsundersøgelse af det lille bækken med identifikation af genitalia interna mhp at kunne differentialdiagnosticere mellem forskellige gynækologiske tumorer (herunder cyster).
- Blive i stand til at gestationsalderbestemme og vægtbestemme fostre.
- Se de mere specielle føtale ultralydsdiagnostiske undersøgelser som (Flowundersøgelser på føtale og maternele kar, misdannelsesskanninger, amniocentese , CVS, nakkefoldsskanninger mv., flowundersøgelser) udført i praksis.

2. udkast

7

Modulet har en varighed på 4-6 uger og kan evt. opdeles i mindre enheder, dog således at det afvikles indenfor det første år af det kliniske gynækologisk/obstetriske modul.

Færdighedsudviklende modul på fødegang

Den overordnede målsætning med det færdighedsudviklende modul på fødegangen er at den uddannelsessøgende læge skal:

- - uddybe kendskabet til den patologiske fødsel og de dertil hørende indgreb
 - udvikle samarbejdet med jordemødrene
- Modulet har en varighed på 4-6 uger og ligger i starten af det klinisk gynækologisk/obstetriske modul med dagfunktion på fødegangen.

3.udkast

Afsnit 3, 4 og 5: Kompetencer, lærings- og evalueringsstrategi Introduktionsuddannelsen

Kompetencer	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
Udrede årsager til og foreslå behandling af akutte og kroniske underlivssmerter	<ul style="list-style-type: none"> • Optage relevant anamnese • Diagnosticere vha. inspektion og podning • Skelne mellem akutte og kroniske underlivssmerter • Foreslå undersøgelsesprogram med henblik på mulige differentialdiagnoser • Foreslå undersøgelsesprogram for patienter med: <ul style="list-style-type: none"> • Extrauterin graviditet • Endometriose • Infektioner/abscesser • underlivssmerter af muskulær/psykosomatisk årsag 	<p>Diskussion af cases</p> <p>Klinisk arbejde under supervision</p>	Læringsdagbog
Udrede årsag til og foreslå undersøgelser og behandling af blødningsforstyrrelser	<ul style="list-style-type: none"> • Udfra anamnesen indkredse mulige årsager til blødningsforstyrrelsen • Bedømme uterus og ovarier ved gynækologisk undersøgelse og ultralyd inkl. vandskanning under supervision • Kende indikationerne for at 	<p>Supervision</p> <p>Discussion af cases (logbog)</p>	Læringsdagbog

3.udkast

Kompetencer	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
	udføre endometriediagnostik <ul style="list-style-type: none"> • Foreslå undersøgelser og behandling • Informere patienten om mulige årsager herunder malignitet 		
Optage relevant anamnese, rådgive, undersøge og behandle kvinder der ønsker provokeret abort	<ul style="list-style-type: none"> • Kende lovgivningen omkring provokeret abort, herunder støttesamtaler • Vurdere graviditetslængde ved GU og UL • Informere om medicinsk og kirurgisk abort med hensyn til fordele, ulemper og mulige komplikationer • Udføre medicinsk og kirurgisk abort • Rådgive om fremtidig kontraception 	Klinisk arbejde under supervision Discussion af cases (logbog)	Læringsdagbog
Rådgive og vejlede om de forskellige kontraceptionsmetoder, og udføre og kontrollere behandlingen	<ul style="list-style-type: none"> • Kende de enkelte metoders egenskaber – fordele og ulemper/bivirkninger • Oplægge og fjerne spiral • vejlede om brug af nødprævention og efterfølgende kontrol 	Klinisk arbejde under supervision	Struktureret observation i klinikken
Optage relevant anamnese, undersøge og rådgive kvinder der ønsker sterilisation	<ul style="list-style-type: none"> • Kende lovgivningen omkring sterilisation • Informere om indgrebet, mulige komplikationer og sequelae 	Klinisk arbejde under supervision	Struktureret observation i klinikken

3.udkast

Kompetencer	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
	<ul style="list-style-type: none"> Sikre at pt ikke er gravid ved indgrebet 		
Undersøge, behandle og informere om seksuelt overførte sygdomme	<ul style="list-style-type: none"> Vejlede om hvordan man undgår kønssygdomme Vurdere behovet for undersøgelse for kønssygdomme 	Klinisk arbejde	Struktureret observation i klinikken
Foretage tidlig graviditetsdiagnostik, og varetage behandling af spontane aborter	<ul style="list-style-type: none"> Visualisere en intrauterin graviditet ved v-UL og A-UL før uge 7 ved at fremstille og udmåle en gestationssæk, udmåle en CRL og visualisere en blommesæk. Differentialdiagnosticere mellem missed abortion/ blighted ovum og tidlige intrauterin graviditet ultrasonisk Fremstille en extrauterin graviditet under supervision. Tilrettelægge undersøgelsesprogram med henblik på mulige differentialdiagnoser Informere om betydning af tidlige graviditetskomplikationer Diagnosticere og redegøre for behandling af <ul style="list-style-type: none"> abortus imminens abortus inhibitus 	Klinisk arbejde	Læringsdagbog

3.udkast

11

Kompetencer	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
	<ul style="list-style-type: none"> • abortus spontaneus • Foretage evacuatio cavum uteri • Behandle abortus inhibitus medicinsk 		
Lede en vaginal normal fødsel	<ul style="list-style-type: none"> • Kende forskellige de forskellige typer af smertelindring og kunne vurdere behovet for disse. • Vurdere caputs stand og de cervicale forhold i såvel udvidelsesfasen som i uddrivningsfasen • Fremhjælpe såvel hovedet som resten af barnet • Anlægge episiotomi • Suturere en episiotomi 	Fantomøvelser og Klinisk arbejde under supervision	Struktureret klinisk observation
Stille indikationen for og anlægge kop		Fantomøvelser og Klinisk arbejde under supervision	Struktureret observation på fantom og i klinikken
Forløse fastsiddende skuldre		Fantomøvelser	Struktureret observation på fantom
Udføre sectio under supervision		Klinisk arbejde under supervision	Struktureret observation i klinikken

Kommunikator

Kompetence	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
Kunne etablere god læge-patient kontakt indenfor rammerne af det	<ul style="list-style-type: none"> • Patienttilfredshed • Compliance 	Kommunikationskursus Vejledning og supervision	Godkendelse af tværfagligt kursus

3.udkast

12

gynækologisk/obstetriske speciale	<ul style="list-style-type: none"> Hensigtsmæssigt sygdomsforløb 	Klinisk arbejde Læringsdagbog	Tilbage melding fra kollegaer og andet personale Logbog
Udvide forståelse, tillid, respekt, empati og fortrolighed overfor patienten samtidig med at den professionelle relation respekteres.		Kommunikationskursus Vejledning og supervision Klinisk arbejde Læringsdagbog	Godkendelse af tværfagligt kursus Tilbage melding fra kollegaer og andet personale Logbog
Informere patient og eventuelle pårørende på en menneskelig og forståelig måde og inddrage dem i beslutningen om valg af behandling		Kommunikationskursus Vejledning og supervision Klinisk arbejde Læringsdagbog	Godkendelse af tværfagligt kursus Tilbage melding fra kollegaer og andet personale Logbog

Samarbejder

Kompetence	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evaluering
Samarbejde i den kliniske situation,	Kunne samarbejde både ved planlagte aktiviteter (ambulatoriefunktion, elektive operationer etc.) og akutte situationer (f.eks. akutte situationer på fødegang, sikre det akutte tilsyn)	Feedback fra patienter og samarbejdspartnere. Evt. feedback som led i struktureret klinisk observation. Fremlæggelse af udvalgte cases/situationer ved morgenkonference. Deltagelse i audit.	Struktureret klinisk observation. Vurdering af fremlæggelse ved morgenkonference
Varetage samarbejdsrelationer til primær sektoren.		Studiebesøg Epikriseskrivning Studiebesøg	Tilbage melding på skrevne epikriser

Akademiker

Kompetence	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringstrategi
------------	-----------------------	-----------------	--------------------

3.udkast

13

Kompetence	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
Redegøre for den basale medicinske statistik		Selvstudium Kurser Videnskabelige projekter Litteraturopgaver	Multiple-choice test?
Foretage litteratursøgning		Selvstudium Kurser Videnskabelige projekter Litteraturopgaver	Vurdering af gennemførte opgaver
Formidle et videnskabeligt budskab til kolleger og andet personale	Analysere videnskabelig litteratur og lærebøger og uddrage essensen heraf	Selvstudium Tildeling af afgrænsede specifikke opgaver Undervisningsopgaver Afdelingsundervisning og konferencer	Struktureret tilbagemelding fra kolleger, andet personale

Professionel

Kompetence	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
Etablere, fastholde og afslutte en lægefaglig relation til patienter og pårørende		Klinisk arbejde Bed-side vejledning og supervision Kurser Afdelingsundervisning og konferencer Vejledning af andre	Struktureret tilbagemelding fra kolleger og andet personale
Udvide passende personlig og interpersonel adfærd		Klinisk arbejde Bed-side vejledning og supervision Afdelingsundervisning og konferencer	Struktureret tilbagemelding fra kolleger, andet personale

3.udkast

Komptence	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
Varetage etiske spørgsmål i klinisk praksis,	Videregivelse af oplysninger Indhentning af informeret samtykke Overholdelse af tavshedspligt	Klinisk arbejde Bed-side vejledning og supervision Afdelingsundervisning og konferencer	Struktureret tilbagemelding fra kolleger, andet personale
Kunne erkende egne personlige, faglige og etiske grænser		Klinisk arbejde Selvstudium Bed-side vejledning og supervision Afdelingsundervisning og konferencer	Struktureret tilbagemelding fra kolleger, andet personale
Anvende det faglige, lovgivningsmæssige og etiske kodeks, som læger er bundet af		Klinisk arbejde Selvstudium Bed-side vejledning og supervision Kurser	Struktureret tilbagemelding fra kolleger, andet personale

3.udkast

Hoveduddannelsen Kirurgi

Kompetence	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
Vurdere akutte kirurgiske tilstande mhp. akut evt. uopsættelig behandling		Klinisk arbejde under supervision og læringsdagbog	Logbog
Vurdere patienter med de almindeligste kirurgiske og urologiske lidelser af gynækologisk differentialdiagnostisk betydning	<ul style="list-style-type: none"> • Diagnosticere og opstille primære undersøgelsesprogrammer samt iværksætte indledende behandling hos pt. med <ul style="list-style-type: none"> - appendicitis - akut abdomen - DVT eller lungeemboli - hydro- og pyonefrore - ileus, sårinfektion - nyresten, urinretention og uræmi • Kunne anlægge KAD og suprapubisk blæredrænage • Kunne udføre cystoskopi • Have deltaget ved anlæggelse af ureterkateter • Kunne rektoskopere 	Klinisk arbejde under supervision og føre læringsdagbog	Logbog
Redegøre for indikationer og principper samt fortolke røntgen- og ultralydsundersøgelser	<ul style="list-style-type: none"> • Kunne anvende følgende undersøgelser i udredningen: <ul style="list-style-type: none"> - oversigt over abdomen - iv-urografi - ultralyd/CT af abdomen - MR-skanning 	Varetagelse af klinisk arbejde med instruktion, vejledning, rådgivning, dialog, supervision – ”mesterlæreprincippet” og føre læringsdagbog	Logbog

3.udkast

Kompetence	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
<p>Udføre åben abdominal kirurgi, og redegøre for indikationer, konsekvenser og risici</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Anvende basale kirurgiske instrumenter herunder el-kirurgi • Anvende diverse suturmateriale herunder metalklips • Foretage relevante incisioner til frit peritoneum og identificere strukturer og organer i bugvæg og det lille bækken samt kende den normale anatomi og abnorme varianter • Udføre appendektomi, ad-hærenceløsning, salpingectomi, resection af ovariecyster oophorektomi, total og subtotal hysterectomi • Peroperativt være i stand til at identificere ureter samt erkende og suturere blærelæsioner og serosa-bristninger • Monitorere det postoperative forløb og være i stand til at diagnosticere og behandle komplikationer 	<p>Varetagelse af klinisk arbejde med instruktion, vejledning, rådgivning, dialog, supervision – ”mesterlæreprincippet” og træning af operative færdigheder og føre læringsdagbog</p>	<p>Struktureret kollegial bedømmelse (observation af færdigheder) og Logbog Og Godkendt U-kursus</p>

3.udkast

Operativ gynækologi

Kompetencer	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
Redegøre for indretning og funktion af apparatur, der anvendes til laparoskopi	<ul style="list-style-type: none"> • Beskrive funktionen af Verres-kanyle. • Redegøre for valg af distentionsmiddel incl. anvendelse af filter. • Redegøre for trocars indretning, incl. sikkerhedsforhold. • Redegøre for valg af lyskilde, regulering af lysstyrke, valg af optik • Redegøre for insufflators indretning, indstilling af alarmfunktioner, valg af insuff. hastigheder og intraabdominale trykforhold. 	Selvstudium og Færdighedskurser	Godkendt U-kursus i operativ gynækologi
Udføre laparoskopi selvstændigt.	<ul style="list-style-type: none"> • Samle og demonstrere anvendt instrumentarium Foretage indstik med Verres kanyle og kontrollere dens placering. • Gennemføre Z-teknik ved indstik med trocar nr. 1, indføre og indstille optik. • Indføre trocars, omfattende identifikation af anatomiske strukturer i bugvæggen • Udføre sterilisation, adhærenceløsning, tubotomi, salpingektomi, resektion af 	U-kurser. eller Færdighedskurser og Klinisk arbejde under supervision	Struktureret observation i klinikken.

3.udkast

Kompetencer	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
<p>Redegøre for indretning og funktion af apparatur, der anvendes til hysteroskopi.</p>	<p>ovariecyster og ovarier</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beskrive et diagnostisk hysteroskop incl. biopsi tænger. Ind- og udløbsforhold af distentionsvæske. • Redegøre for anvendte intrauterine trykforhold. • Beskrive anvendelsen af hysteroskop og væskesøjle som distentionsmetode. • Redegøre for valg af distentionsmiddel. • Beskrive metode til registrering af væskebalance ved resektion eller koagulation. 	<p>Selvstudium. og Færdighedskurser.</p>	<p>Godkendt U-kursus</p>
<p>Udføre hysteroskopi selvstændigt.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Samle og demonstrere brug af diagnostisk og terapeutisk hysteroskop incl. resektionsslynge og kuglebrænder • Udføre dilatation af cervikal kanal og indføre hysteroskop. • Udføre systematisk gennemgang af uterinkaviteten. • Erkende komplikationer og vurdere behov for senior læges assistance. • Identificere patoanatomiske forhold og normale anatomiske 	<p>U-kurser. eller Færdighedskurser. og Klinisk arbejde under supervision</p>	<p>Struktureret observation i klinikken</p>

3.udkast

Kompetencer	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
	strukturer. • Foretage resektion af type O intracavitær polyp.		
Redegøre for indretning og funktion af elektro-termiske instrumenter i åben og endoskopisk kirurgi.	<ul style="list-style-type: none"> • Redegøre for fysiske principper for uni- og bipolar koagulation og incision. • Redegøre for fysiske principper for "spray-strøm". • Beskrive anvendelsesområder og begrænsninger for de forskellige metoder. • Kende den anvendte elektriske effekt for metoderne. • Kende anvendelighed og begrænsning som hæmostatisk metode. 	U-kurser eller Færdighedskurser og Selvstudium	Godkendt U-kursus i operativ gynækologi.

3.udkast

Reproduktiv gynækologi

Kompetence	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evaluering
Udrede og tilrettelægge behandling af akutte og kroniske underlivssmerter	<ul style="list-style-type: none"> • Udføre og tolke GU og ultralyd • Tilrettelægge undersøgelsesprogram og behandlingsplan, herunder indikation for operation for patienter med: <ul style="list-style-type: none"> - extrauterin graviditet - endometriose - infektioner/abscesser - underlivssmerter af muskulær/psykosomatisk årsag • Tilrettelægge undersøgelsesprogram med henblik på mulige differentialdiagnoser fra andre organsystemer 	U-kurser og Klinisk arbejde under supervision og Vurdering af logbog	Logbog og Godkendt U-kursus
Rådgive om, iværksætte og kontrollere hormonbehandling	<ul style="list-style-type: none"> • Gøre rede for og kunne anvende østrogenderivater og gestagenvarianter, der findes på markedet • Afgrænse indikationer og kontraindikationer • Vurdere bivirkninger • Rådgive og anvende HRT som profylakse • Informere om relationen mellem HRT og <ul style="list-style-type: none"> - cancersygdomme 	Klinisk arbejde under supervision og U-kursus	Logbog og Godkendt U-kursus

3.udkast

Kompetence	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evaluering
	<ul style="list-style-type: none"> - tromboemboliske komplikationer 		
<p>Udrede, rådgive, iværksætte behandling og kontrollere patienter med blødningsforstyrrelser</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Udfra anamnesen og blødningsskema afdække mulige årsager til blødningsforstyrrelsen • Bedømme uterus og ovarier ved gynækologisk undersøgelse og ultralyd • Redegøre for indikationerne for endometriediagnostik og kunne udføre dette <hr/> <ul style="list-style-type: none"> • Kunne udføre 100 superviserede gynækologiske ultralyd-undersøgelser, herunder vandskanning, med visualisering af endometriet. Kunne visualisere fibromer, ovariecyster og andre rumopfyldende processer i det lille bækken, og kunne udmåle deres størrelse i 3 planer og beskrive deres beliggenhed. • Informere ptt. om mulige årsager, herunder malignitet • Informere om mulige behandlinger, fordele og ulemper • Udføre følgende behandlinger: 	<p>U-kurser og Klinisk arbejde under supervision og Læringsdagbog</p>	<p>Logbog og Godkendt U-kursus</p>

3.udkast

Kompetence	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evaluering
	<ul style="list-style-type: none"> - Hormonbehandling, herunder oplægning af hormonspiral - Transcervicale polypresektioner under supervision • - Hysterektomi 		
<p>Udrede, rådgive og iværksætte basal behandling for barnløshed.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ud fra anamnesen indkredse mulige årsager til barnløshed, herunder abortus habituais • Kunne iværksætte og vurdere følgende diagnostiske undersøgelser: <ul style="list-style-type: none"> - gynækologisk undersøgelse og ultralyd - relevante blodprøver - sædanalyse - relevant undersøgelse af æggeledeerne herunder stillingtagen til henvisning til diagnostisk laparoskopi. • Tage stilling til mulig behandlingsstrategi og henvise til relevant behandling. • Informere om mulige behandlinger, fordele og ulemper • Redegøre for principper for inseminationsbehandling og 	<p>U-kurser og Supervision og Discussion af cases (læringsdagbog)</p>	<p>Logbog og Godkendt U-kursus i infertilitet</p>

3.udkast

23

Kompetence	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evaluering
	kunne udføre disse • Kunne forebygge, diagnosticere og behandle overstimulationssyndrom Anvende loven om kunstig befrugtning		

3.udkast

Urogynækologi

Kompetence	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
Gøre rede for anatomi, ætiologi, pato-fysiologi, epidemiologi, sociale og sexologiske konsekvenser ved urininkontinens/prolaps/analinkontinens		<ul style="list-style-type: none"> Selvstudium U-kursus 	Godkendt U-kursus
Udrede og tilrettelægge non-kirurgisk behandling og kontrol af urogynækologiske lidelser	<ul style="list-style-type: none"> Tilrettelægge og tolke et basalt og ressourcebevidst udredningsprogram, herunder afgræsning til andre specialer. (f.eks. urologi, neurologi, geriatri, abdominalkirurgi) Bedømme indikation og visitation til avanceret undersøgelse af indvolverede organer, herunder urodynamisk undersøgelse og tolkning. Udføre måling af residualurin med UL/ kateter og tolke fund. Udføre og tolke GU med fokus på bækkenbund og vaginas 3 kompartments. Udføre måltagning og oplægning af ring/pessar Tilrettelægge opdateret non-kirurgisk behandlings- og kontrol program. 	<ul style="list-style-type: none"> Supervision U-kursus 	Vurdering af læringsdagbog

3.udkast

Kompetence	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
	<ul style="list-style-type: none"> • Tolke og formidle behandlingsresultater, bivirkninger og prognose. • Bedømme mulige senkomplikationer til operation for inkontinens og prolaps • Anvende og formidle muligheder fra patientforening og hjælpemidler 		
Redegøre for operationsindikation og opdaterede operations-metoder og komplikationer, såvel kortsigtede som langsigtede		<ul style="list-style-type: none"> • Supervision • U-kurser 	Godkendelse af U-kursus
Tilrettelægge postoperativt kontrolprogram		<ul style="list-style-type: none"> • Klinisk arbejde • Supervision 	Læringsdagbog
Foretage superviserede vaginale operative indgreb	<ul style="list-style-type: none"> • Have deltaget i operationer for inkontinens som assistent eller superviseret operatør. • Have udført vaginal hysterektomi og vaginal-plastik som superviseret operatør. 	<ul style="list-style-type: none"> • Klinisk arbejde • Supervision 	Struktureret tilbagemelding fra kolleger, andet personale. Vurdering af checkliste: 15 superviserede vaginale indgreb, herunder 4 vaginale hysterektomier.

3.udkast

Gynækologisk onkologi

Kompetence	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
Rådgive om, udrede og behandle gynækologiske præcancerer.	<ul style="list-style-type: none"> • Gøre rede for gynækologiske præcancerers anatomi, ætiologi og epidemiologi. • Formidle udredning, behandling og kontrol. • Udføre kolposkopi, cervical abrasio og biopsi. • Tolke fund og patologisvar. • Udføre conisation med loop og tolke patologisvar. • Beskrive andre metoder til conisation. 	<ul style="list-style-type: none"> • Klinisk arbejde under supervision. • U-kurser. 	Vurdering af cases i logbog. Godkendelse af U-kursus.
Rådgive om, udrede og behandle ovariecyster.	<ul style="list-style-type: none"> • Påvise udfyldning ved G.U. og ultralydskanning. • Vurdere betydningen af lokularitet, eskresenser, ekkomønster, ascites og biokemiske markører (CA125). • Vælge operationsmetode (endoskopisk/åben, hvor/hvem). • Formidle årsag til operation, formål, forventet omfang og konsekvenser og evt. kontrolprogram. 	<ul style="list-style-type: none"> • U-kurser. • Klinisk arbejde under supervision. 	Vurdering af cases i logbog. Godkendelse af U-kursus.

3.udkast

Kompetence	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
Rådgive og udrede kvinder med familiær disposition til ovariecancer og endometriecancer	<ul style="list-style-type: none"> • Formidle viden om relevante gener, arvegang og muligheden for diagnostik af mutationer. • Rådgive om screening og profylaktiske tiltag. 	<ul style="list-style-type: none"> • U-kursus. • Selvstudium. 	Vurdering af cases i logbog. Godkendelse af U-kursus.
Rådgive om, udrede, behandle og varetage kontrol af gynækologiske cancerpatienter (vulva-, cervix-, endometrie- og ovariecancer samt trofoblastsygdomme).	<ul style="list-style-type: none"> • Gøre rede for ætiologi, patofysiologi, epidemiologi, sociale og sexologiske konsekvenser. • Udføre og tolke præoperative undersøgelser (GU, UL, biokemiske markører, cystoskopi og rektoskopi) • Redegøre for de kirurgiske behandlingsprincipper og kunne tilrettelægge og formidle et postoperativt kontrolprogram. • Redegøre for ikke kirurgiske behandlingsprincipper. • Formidle viden om bivirkninger til kirurgisk og non-kirurgisk behandling. • Have kendskab til diagnostiske muligheder ved mistanke om recidiv og viden om mulige behandlinger. 	<ul style="list-style-type: none"> • Selvstudium • U-kursus. • Klinisk arbejde under supervision. 	Vurdering af cases i logbog. Godkendelse af U-kursus.

3.udkast

Føtomaternel medicin

Kompetencer	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
Bestemme gestationsalder	<ul style="list-style-type: none"> • Beregne en termin ud fra sidste menstruation (SM) og cyklus, efter assisteret reproduktion og ved hjælp af ultralyd • Måle en biparietal diameter (BPD) og udregne et cephalindex • Måle en crown rump length (CRL) såvel ved abdominal som ved vaginal ultralydsundersøgelse. • Måle en femurlængde (FL) 	Klinisk arbejde under supervision og Logbog med f.eks. 25 superviserede cases af hver	Godkent billeddokumentation.
Gøre rede for og vurdere risiko for arvelige og medfødte sygdomme	<ul style="list-style-type: none"> • Beregne risiko for kromosomanomali ud fra : alder, anamnese, doubletest, triplettest, nakkefold og næseben. • Redegøre for komplikationer og hyppigheden heraf ved invasive diagnostiske procedurer • Redegøre for forskellige former for ultralydsundersøgelser (type I,II,III) • Gøre rede for særlige vilkår ved consanguinitet (fætter-kusine ægteskaber) 	Selvstudier Kurser	Godkendelse af U-kursus i føtal medicin og Godkendelse af U-kursus i forskning og udvikling

3.udkast

Kompetencer	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
Tilrettelægge svangreomsorg for gravide med medicinske sygdomme.	Som f.eks ved: endokrine sygdomme, trombofili , HIV, astma , hypertension, nyresygdomme, adipositas og blodtypeimmunisering	Kurser Klinisk arbejde under supervision	Vurdering af cases i logbog
Diagnosticere og behandle gravide med graviditetskomplikationerne	Som f.eks: Hyperemesis, graviditetskløe cervixinsufficiens bækkenløsning abortus imminens (II trimester), præeklampsi,	Klinisk arbejde under supervision Og læringsdagbog	Vurdering af cases i logbog
Diagnosticere infektionssygdomme under graviditet og fødsel og kunne varetage kontrol og behandling	Ved f.eks: hepatitis, parvovirus, herpes, rubella, listeria, GBS og toxoplasmose	Klinisk arbejde under supervision og læringsdagbog	Vurdering af cases i logbog
Diagnosticere, behandle og rådgive ved foetus mortuus og aborter i 2. trimester.	<ul style="list-style-type: none"> • Diagnosticere foetus mortuus/ missed abortion vha ultralyd • Informere og vise empati ved foetus mortuus og provokerede aborter i 2. trimester • Opstille og tolke et udredningsprogram for at finde årsagen • Rådgive i forbindelse med nyt graviditetsønske • Planlægge og gennemføre abortinduktion 	Klinisk arbejde under supervision og læringsdagbog	Vurdering af cases i logbog
Diagnosticere og tilrettelægge svangreomsorg for flerfoldsgraviditeter	<ul style="list-style-type: none"> • Visualisere flerfoldsgraviditet vha. ultralyd.(5 cases) • Bestemme choriocitet og amniocitet. • Varetage svangreomsorg for 	Klinisk arbejde under supervision	Billeddokumentation Vurdering af cases i logbog

3.udkast

Kompetencer	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
	gemelligravide mht.: <ul style="list-style-type: none"> • Transfusionssyndrom (TTTS) • Præterm fødsel • Malformationer • Væksthæmning 		
Diagnosticere, monitorere og behandle intrauterin væksthæmning og polyhydramnion.	<ul style="list-style-type: none"> • Identificere small for gestational age (SGA) fostre / polyhydramnion ved hjælp af: <ul style="list-style-type: none"> • Udvendig undersøgelse • Symfyse fundus mål • Tolke ultralydfund herunder dopplerflowkurve af a. umbilicalis 	Klinisk arbejde under supervision	Vurdering af cases i logbog
Vægtbestemme fostre og vurdere fostervandsmængden	Ultralydsmonitorering af fostervægt/vækst Måle og vurdere fostervandsmængden	Klinisk arbejde under supervision og læringsdagbog og 25 vægtestimater hvor SD<8% og mean <4%	Billeddokumentation af AC/AD, BPD og fostervandsmåling
Diagnosticere og behandle truende for tidlig fødsel og præterm vandafgang (PPROM)		Klinisk arbejde under supervision og læringsdagbog	Vurdering af cases i logbog
Diagnosticere og behandle blødning i 3 trimester	Lokalisere placenta vha. ultralyd og skelne mellem forskellige årsager til blødning	Klinisk arbejde under supervision og læringsdagbog	Vurdering af cases i logbog
Diagnosticere og behandle abnorm fosterpræsentation	<ul style="list-style-type: none"> • Identificere fosterets præsentation vha håndgreb eller ultralyd • Forløse underkropspræsentation på fantom og ved sectio 	Klinisk arbejde under supervision og fantomøvelser	Vurdering af cases i logbog

3.udkast

31

Kompetencer	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
	<ul style="list-style-type: none"> • Foretage extern vending af fosteret under ultralydsvejledning 		
Lede gemellifødsel		Klinisk arbejde under supervision	Vurdering af cases i logbog
Stille indikation for og udføre igangsætning		Klinisk arbejde under supervision	Vurdering af cases i logbog
Diagnosticere og behandle det protraherede fødselsforløb	<ul style="list-style-type: none"> • Tolke partogram • Behandle inertie med f.eks. HSP, oxytocin, prostaglandin og instrumentel forløsning 	Klinisk arbejde under supervision	Vurdering af cases i logbog?
Diagnosticere og behandle truende asfyksi	<ul style="list-style-type: none"> • Anlægge amnioninfusion • Tolke CTG • Tage føtal skalp pH 	Klinisk arbejde under supervision	Vurdering af cases i logbog
Udføre sectio selvstændigt		Klinisk arbejde under supervision	Struktureret klinisk observation
Diagnosticere og behandle blødning post partum		Klinisk arbejde under supervision	Vurdering af cases i logbog
Vurdere det nyfødte barn og varetage den initiale behandling		Kursus i genoplivning af nyfødte	Godkendt kursus i genoplivning af nyfødte

3.udkast

Kommunikator

Kompetence	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
Kunne formidle den svære besked	f.eks. om <ul style="list-style-type: none"> • alvorlig sygdom • alvorlige ante- og perinatale tilstande • foetus mortuus 	Kommunikationskursus U-kurser Vejledning og supervision Klinisk arbejde Læringsdagbog	Godkendelse af tværfagligt kursus og U-kurser Tilbage melding fra kollegaer og andet personale Logbog
Kunne etablere enslydende kommunikation mellem de ansvarlige sundhedsmedarbejdere, patienten og dennes pårørende		Kommunikationskursus Vejledning og supervision Klinisk arbejde Læringsdagbog Deltage i arbejdet med patient-informationsmateriale	Godkendelse af tværfagligt kursus Tilbage melding fra kollegaer og andet personale Logbog
Kunne kommunikere med personer, hvor kommunikationen kan være vanskelig	f.eks. <ul style="list-style-type: none"> • psykisk syge • personer med anden etnisk-kulturel baggrund • akut kriseramte 	Kommunikationskursus Vejledning og supervision Klinisk arbejde Læringsdagbog	Godkendelse af tværfagligt kursus Tilbage melding fra kollegaer og andet personale Logbog

Samarbejder

Kompetence	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
Indgå i samarbejde med læger fra andre specialer.	I team-samarbejdet vise respekt for de øvrige team-medlemmers meninger og rolle i samarbejdet og bidrage med sin egen fagspecifikke ekspertise	Deltage aktivt i auditgrupper, Læringsdagbog	Tilbage melding fra kollegaer og andet personale Logbøger
Samarbejde i tværfaglige arbejdsituationer, .	I team-samarbejdet vise respekt for de øvrige team-medlemmers meninger og rolle i samarbejdet og bidrage med sin egen fagspecifikke ekspertise	Deltage aktivt i auditgrupper. Læringsdagbog	Tilbage melding fra kollegaer og andet personale Logbøger over komplicerede samarbejdsituationer

3.udkast

Varetage samarbejdsrelationer til primærsektoren	F.eks. i relation til misbrugende eller psykosocailt belastede gravide, den terminal cancerpatient.	Studiebesøg Læringsdagbog	Logbøger Tilbage melding fra kollgaer og andet personale
Indgå i at samarbejde med andre sygehusafdelinger og i relevante tilfælde tilrettelægge samarbejde med henblik på at indhente viden eller henvise patienter.	(f.eks. onkologi, genetisk rådgivning, voldtægtscentre mv)	Tværfagligt kursus i sundhedsorganisation og sundhedsadministration (SOSA) Studiebesøg Læringsdagbog	Godkendelse af tværfagligt kursus Tilbage melding fra kollegaer og andet personale

Sundhedsfremmer

Kompetence	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
Anvende viden om faktorer, der har betydning for sundhed i relation til patienten, andre faggrupper og myndigheder	Medvirke til sundhedsfremmende adfærd hos den enkelte patient, herunder: Kunne anvise relevant ryge- og alkoholafvænnings tilbud og være orienteret om indholdet af denne Kunne anvise relevant kost- og livsstilfremmende tilbud og være orienteret om indholdet af denne Rådgive andre personalegrupper, myndigheder og patientforeninger om generelle risikofaktorer af betydning for visse sygdomme	Selvstudium Udarbejdelse af patientinformationsmateriale Undervisning/ vejledning af borgere/patientgrupper, sundhedspersonale mm.	Præsentation under supervision

3.udkast

Kompetence	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
Anvende gældende lovgivning og retningslinier for kønssygdomme, abort, svangerskabshygiejne, kunstig befrugtning, sterilisation og fødselshjælp.	Kunne adføre relevante anmeldelser Sikre at formalia er overholdt i forhold til gældende lovgivning.	Selvstudium Læringsdagbog U-kurser	Vurdering af logbog
Opdage og reagere på forhold hvor rådgivning, oplysning eller henvisning til andre instanser er påkrævet.	Opdage tegn på seksuelt misbrug Reagere på tegn til psykosocial mistrivsel	Læringsdagbog	Vurdeing af logbog

Leder/administrator

Kompetence	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
Udforme instruktion for håndtering af specielle problemstillinger eller arbejdsopgaver i en afdeling.	Udarbejde kliniske vejledninger	Udarbejde konkrete patientvejledninger Udarbejde patientforløb for konkrete problemstillinger. Vejledning fra kollegaer	Gennemgang af egne vejledninger og patientforløb
Visitere både gynækologiske og obstetriske patienter i forhold til gældende regler om frit sygehusvalg.	Kunne prioritere henvisninger i forhold til behandlingsbehov. Erkende hvilke patienter der skal tilbydes behandling på anden afdeling/ sygehus	Vejledning og supervision Tværfagligt kursus i ledels og administration	Vurdering af logbog
Anvende lovgivning og regelsæt for journalindsigt, klageadgang og patientforsikring.	Vejlede patienten i patientforsikrings- og patientklagenævnsager, samt bistå patienten med fremsendelse af relevante papirer og	Vejledning og supervision Selvstudium Tværfaglige kurser	Tilbage melding

3.udkast

Kompetence	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
	henvisning til relevante personer, f.eks amtets patientvejleder		
Kunne lede en klinisk situation, hvor teamet er tværfagligt sammensat, herunder indtage en lederrolle i akutte, kritiske situationer	<p>Kunne lede det akutte fødselsforløb</p> <p>Kunne lede det akutte vsectioforløb</p> <p>Kunne lede og organisere behandlingen af den kritisk syge patient</p>	<p>Rollespil.</p> <p>Vejledning og supervision</p> <p>Klinsik arbejde</p>	Tilbage melding
Planlægge det daglige arbejde.		<p>Lede konferencer</p> <p>Supervision</p> <p>Udarbejde arbejdsplaner for lægegruppe</p>	<p>Tilbage melding</p> <p>Audit</p>
Kunne anvende gældende regler for kodning og registrering af de lægelige aktiviteter	<p>Udføre en korrekt</p> <p>-diagnosekodning</p> <p>- ydelsesregistrering</p>	<p>Vejledning og Supervision</p> <p>Selvstudium</p> <p>Godkendte tværfaglige kurser</p>	<p>Tilbage melding</p> <p>Audit</p>

Akademiker

Kompetencer	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
Redegøre for principper i kvalitetsudvikling		<p>Kvalitetssikringsopgaver</p> <p>U-kursus</p>	Godkent U-kursus
Fremlægge klinisk problemstilling på evidensbaseret grundlag	<ul style="list-style-type: none"> • Formulere en plan for at revidere aktuel viden gennem en systematisk eftersporing i forskningslitteraturen • Fortolke litteraturens resultater kritisk og omsætte dem til løsningsforslag inden 	Forskningstræning	Evaluering af opgave

3.udkast

36

Kompetencer	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
	for den givne problemstilling Sammenfatte resultaterne og formidle disse og problemstillingerne til kolleger og samarbejdspartnere		
Vurdere de organisatoriske, økonomiske og etiske konsekvenser ved implementering af nye forskningsresultater		Forskningstræning	Evaluering af opgave
Undervise studenter, kolleger og andet personale		Selvstudium Tværfaglig kursus i vejledning Tildeling af afgrænsede specifikke opgaver Undervisningsopgaver Vejledning af andre	Vurdering af gennemførte opgaver Struktureret tilbagemelding fra kolleger, andet personale

Professionel

Kompetence	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
Anvende hensigtsmæssige strategier for at opretholde og udvikle faglig kompetence		Selvstudium Kurser Fokuserede studieophold	Læringsdagbog

3.udkast

Kompetence	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
Anvende relevante administrative regler og love i sundhedssystemet i egen arbejdspraksis , klagegang og, patientforsikring		Klinisk arbejde Selvstudium Bed-side vejledning og supervision Kurser Afdelingsundervisning og konferencer	Læringsdagbog
Udøve relevant palliativ behandling ved uhelbredelig sygdom, ophøre med behandling i forbindelse med livets afslutning		Klinisk arbejde Selvstudium Bed-side vejledning og supervision Simulationsscenarier/rollespil Kurser Fokuserede studieophold Er det noget vi skal tage med i uddannelsens opbygning?	Læringsdagbog
Håndtere interessekonflikter, ressourceallokering og videnskabsetik	Det er vist lidt af en rode kasse	Klinisk arbejde Kurser Afdelingsundervisning og konferencer	Vurdering af gennemførte opgaver Vurdering af videooptagelser Struktureret tilbagemelding fra kolleger, andet personale
Forsøge at løse etiske problemer, som optræder i det kliniske arbejde herunder forståelse for eventuel konflikt mellem mor og barn, prænatal diagnostik	Erkende og analysere problemstillinger	Klinisk arbejde Bed-side vejledning og supervision Færdighedskurser Simulationsscenarier/rollespil Kurser Special ambulatorier Fokuserede studieophold	Læringsdagbog

2. udkast

38

Afsnit 5: Specialespecifikke kurser

Rationalet

Som led i hoveduddannelsen indenfor gynækologi og obstetrik afholdes en række centraliserede teoretiske kurser. Kursusrækken er sammensat således at den uddannelsessøgende får mulighed for at tilegne sig en bred teoretisk viden indenfor de 4 delområder indenfor gynækologi og obstetrik. Endvidere afholdes der kurser i forskning og kvalitetsudvikling samt færdighedskursus i kommunikation/information og operativ gynækologi. Der er i løbet af hoveduddannelsen skabt mulighed for at fordybe sig i et enkelt emne i forbindelse med forskningstræningen, mens kurserne skal være med til at sikre bredden i den teoretiske viden. Endvidere kan de være med til at inspirere den enkelte uddannelsessøgende til at finde emner til videre fordybelse.

Der uddannes årligt 22 speciallæger og dette antal gør det muligt at samle alle landets uddannelsessøgende på de samme kurser hvorved der opbygges relationer på tværs af regionerne. Dette anses som værende vigtigt såvel af sociale som faglige årsager. Der er blevet tradition for at lave landsdækkende evidensbaserede guidelines i såvel obstetrik som gynækologi og det tilstræbes i denne sammenhæng at skabe konsensus om guidelines i hele landet.

Mål

Målsætning for de teoretiske kurser i gynækologi og obstetrik er at understøtte de uddannelsessøgendes muligheder for at erhverve sig de i målbeskrivelserne opstillede kompetencer idet der lægges vægt på

- at opnå kundskaber og holdninger, der muliggør helhedsbetragtninger i den forebyggende og behandlende lægelige praksis
- at sikre videnskabelige og holdningsmæssige elementer som udvikler fagkritisk og etisk stillingtagen til lægegerningen
- at forstå det rationelle videnskabelige grundlag for faget for at blive i stand til at bidrage til professionens fortsatte videnskabelige udvikling

Indhold og metoder

Kommunikation/information	10 timer	Århus
Forskning og kvalitetsudvikling	12 timer	Århus
Operativ gynækologi	35 timer	Århus
Obstetrisk	25 timer	Kbh
Føtal medicin	16 timer	Kbh
Infertilitet	16 timer	Kbh
Blødningsforstyrrelser og benigne ovariecyster	16 timer	Odense
Hospitalsgynækologi	16 timer	Kbh
Gynækologisk onkologi	16 timer	Kbh? Ålb?
Gynækologisk urologi	10 timer	Kbh? Ålb?
I alt	172 timer	

DSOG 31. juli 2002

2. udkast

39

Evaluering

Kurset skal evalueres med anvendelse af evalueringsskema fra "Vejledning og evaluering i den lægelige videreuddannelse" bilag F. Skemaet tager udgangspunkt i at evaluere deltagernes reaktionsniveau. Skemaerne uddeles og indsamles af kursuslederne og indsendes til Undervisningsudvalget, der gennemgår evalueringerne og giver tilbagemeldinger til kursuslederne.

Kursuslederne tilrettelægger evaluering af indlæringsniveauet.

Organisation

Dansk Selskab for Gynækologi og Obstetrik (DSOG) har nedsat et Undervisningsudvalg (UU), der bl.a. har til opgave at sørge for at der afholdes teoretiske og færdighedsudviklende kurser. Udvalget består af 6 medlemmer og en hovedkursusleder. Formanden for udvalget er associeret til DSOG's bestyrelse og et af medlemmerne skal være under uddannelse og udpeges af Foreningen af Yngre Gynækologer og Obstetrikere (FYGO).

Hovedkursuslederen

Undervisningsudvalget har i forbindelse med de teoretiske og færdighedsudviklende kurser følgende opgaver:

- UU skal sørge for, at der altid foreligger et teoretisk undervisningsprogram. UU skal gennem løbende evaluering og i takt med fagets udvikling tilstræbe, at de enkelte delkurser ligger på et kvalitativt højt niveau og imødekommer det behov kursusedtagerne har for supplerende af den teoretiske del af uddannelsen, der foregår på de kliniske afdelinger.
- I det omfang UU finder, at der er behov for etablering af færdighedsudviklende kurser, er det UU, der har ansvaret for den praktiske gennemførelse og sammen med Sundhedsstyrelsen og DSOG's bestyrelse skal søge at tilvejebringe de nødvendige ressourcer til disse kursers gennemførelse